0 BD

Overleg van Regioburgemeesters

Adres Utrechtseweg 2
3732 HB De Bilt
Postadres Postbus 238
3970 AE Driebergen
Telefoon 030 - 634 84 44
Fax 030 - 634 84 99

Aan de minister van Veiligheid en Justitie
De heer mr. I W Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Onderwerp Reactie inrichtings- en realisatieplan
Datum 1 oktober 2012
Ons kenmerk 2012101234
Uw kenmerk
Blad 1 van 3
Bijlage(n) 10

Afgelopen zomer hebben wij van u het concept inrichtingsplan en het concept realisatieplan van de nationale politie ontvangen voor consultatie bij de regioburgemeesters. De plannen zijn de afgelopen periode door alle regioburgemeesters voorgelegd aan de burgemeesters in hun regio. Namens de burgemeesters geef ik met deze brief onze reactie. In de bijlage ontvangt u paginagewijs een aantal meer gedetailleerde opmerkingen. Daarnaast ontvangt u als bijlagen bij deze brief een aantal brieven van regio's met daarin regiospecifieke opmerkingen. Over de verdeling van de sterkte over de onderdelen van de regionale eenheden zult u daarnaast van elke regio een separate brief ontvangen.

Vooropgesteld willen wij u en de kwartiermakers complimenteren met de voortvarendheid waarin gewerkt wordt aan de bouw van de nationale politie. Er ligt een uitgebreid en ambitieus inrichtings- en realisatieplan. Positief is daarbij dat de robuuste basisteams worden gezien als het uitgangspunt voor de nationale politie. Immers het is het lokale niveau waar de onveiligheid zich voordoet en waar de politie dag en nacht aan het werk is om de veiligheid van burgers te garanderen. De politie doet dit lokaal onder aansturing van het gezag. Het openbaar ministerie is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving en wij, de burgemeesters, zijn verantwoordelijk voor de aansturing van de politie op gebied van de openbare orde handhaving. In de lokale driehoek wordt gezamenlijk door politie, OM en burgemeesters bepaald wat de inzet van de politie moet zijn. In ons overleg op 10 september jl. heeft u ook aangegeven dat u onze mening op dit punt volledig deelt. Wij zijn dan ook zeer positief over uw toezegging dat het absoluut niet de bedoeling kan zijn dat de operationele aansturing verschuift van het gezag naar de nationale korpschef. Echter, wij hebben op dit punt wel zorgen over een aantal passages in het inrichtingsplan en het realisatieplan die toch echt een ander beeld geven.

De beide plannen ademen op diverse terreinen een stevige tendens naar centrale sturing op de taakuitvoering uit. Wij zullen een aantal voorbeelden uit het inrichtingplan en uit het realisatieplan geven die onze zorgen onderstrepen:

In het inrichtingsplan is opgenomen dat eenheden vóóraf dienen te motiveren en te verantwoorden indien afgeweken wordt van landelijke kaders. Daarnaast wordt aangegeven dat de sturingsniveaus binnen de politie hiërarchisch zijn en dat de besluitvorming op lagere niveaus altijd moet passen binnen besluitvorming op hoger niveau. Wij zijn het er volledig mee eens dat dit moet gelden voor de bedrijfsvoering. Immers de centralisering en uniformering van de bedrijfsvoering is de belangrijkste reden voor de vorming van nationale politie. Het mag echter niet gaan gelden voor de taakuitvoering. De politie moet immers altijd lokaal de ruimte hebben en houden om te kunnen differentiëren in haar taakuitvoering als het gezag dit (o.a. op grond van de specifieke lokale omstandigheden) wenst. Het kan toch niet zo zijn dat de vertegenwoordiger van de politie die in de driehoek aanwezig is eerst toestemming moet vragen bij de nationale korpschef voordat hij of zij in kan gaan op verzoeken van het gezag. Het concept "eenheid in denken en doen" wat als uitgangspunt is genomen in zowel het inrichtingsplan als realisatieplan voor alle politiemedewerkers past dan ons inziens ook niet in een moderne organisatie met professionele medewerkers. Medewerkers moeten voor wat betreft de taakuitvoering altijd zelf blijven denken en het "doen" moet altijd aangepast worden aan de lokale omstandigheden.

In het realisatieplan wordt verder aangegeven dat ten behoeve van operationele incidenten er een escalatie- en informatielijn ingericht wordt van lijnchef tot korpschef tot minister. De positie van het gezag wordt hierbij volledig genegeerd. Dit verhoudt zich niet tot de afspraken die wij eerder hebben gemaakt dat bij incidenten de informatieverstrekking aan de minister altijd via het gezag loopt. Er wordt op landelijk niveau een uitgebreide afdeling monitoring en control ingericht die zich vooral richt op het monitoren van de prestaties op de door de korpsleiding aangewezen veiligheidsprioriteiten. In een nationale briefing worden de politiechefs "gebrieft over de operationele resultaten rond de landelijke geprioriteerde veiligheidsthema's, over de ontwikkeling van de veiligheidssituatie, de lopende operationele vraagstukken en te plegen interventies". Deze zinnen geven ons de indruk dat de korpschef te veel op de stoel van het gezag plaatsneemt. Het is niet de korpschef die de veiligheidsprioriteiten bepaalt, of welke interventies gepleegd worden in operationele vraagstukken. Dit is de taak van het gezag! Dit soort gesprekken horen plaats te vinden in de lokale driehoek. De monitoring van de prestaties moet plaatsvinden op eenheidsniveau en de verantwoordingslijn moet lopen van de eenheidschef naar de gezagspartners. Indien gewenst wordt de minister vervolgens geïnformeerd door het gezag en niet door de politie. Dit zijn de afspraken die wij met elkaar vorig jaar in Wassenaar hebben gemaakt en die naar onze mening onvoldoende zijn verwerkt in de plannen. Er ontstaan daardoor op gebied van gezagszaken twee sturingslijnen: de lijn via de minister naar de korpschef naar de politiechef en de lijn van het gezag naar de politiechef. Dit is onwenselijk en gaat problemen geven in de praktijk.

Wij verzoeken u het inrichtingsplan en realisatieplan op deze punten en op de punten uit de bijlagen in afstemming met ons aan te passen. Wij zijn natuurlijk bereid tekstsuggesties te doen.

Met de meeste hoogachting,

J.J. van Aartsen
Voorzitter overleg van regioburgemeesters

Paginagewijze opmerkingen regioburgemeesters tav inrichtingsplan

Lokale verankering is lokaal maatwerk:

- Wij vinden het zeer positief dat het uitgangspunt van de nieuwe organisatie het robuuste basisteam en de lokale verankering van de politie is. Wel zien we in het inrichtingsplan op verschillende plekken een tendens om de taakuitvoering te uniformeren en centraal aan te sturen. Hier is sprake van een spanningsveld. De politie moet lokaal de ruimte hebben om te differentiëren en om haar taakuitvoering aan te passen aan de wensen van het gezag. Het is dan ook niet wenselijk dat eenheden, zoals op pagina 23 is aangegeven, "vooraf dienen te motiveren en te verantwoorden indien gekozen wordt voor een afwijkende aanpak". Dit leidt tot een onwenselijke bureaucratie en uitholling van het lokale gezag. Bovendien krijgen gemeenten hierdoor te weinig ruimte om hun veiligheidsbeleid vorm te geven. Het is immers op basis van de wet ondenkbaar dat vanuit de korpschef een verbod zou worden uitgevaardigd indien een eenheid op verzoek van het gezag afwijkt van centraal opgelegde blauwdrukken voor wat betreft de taakuitvoering.(p 23)
- Graag nuanceren wij onze veronderstelde betrokkenheid bij het proces tot vorming van de Nationale Politie zoals aangegeven op pagina 15. Meerdere keren hebben wij de minister verzocht meer aan de voorkant betrokken te worden bij het opstellen van het landelijke inrichtingsplan. De genoemde besprekingen in de klankbordgroep zijn o.i. onvoldoende om te spreken van betrokkenheid. In deze overleggen is slechts 1 keer gesproken over het inrichtingsplan, dit ging om een deel van hfst 5. Gezien de vertrouwelijkheid van deze stukken konden wij deze stukken ook niet delen met onze collega burgemeesters die wij in de klankbordgroep wel dienen te vertegenwoordigen. In de toekomst is het belangrijk om het zg art 19-overleg beter te benutten. Daarbij dient tevens oog te zijn voor het proces van afstemming en consultatie van de regioburgemeester met de burgemeesters in zijn eenheid. Behalve ruimte om zo'n proces serieus vorm te geven, hoort daar ook transparantie over documenten en plannen, naar alle burgemeesters. (p15)
- In het Inrichtingsplan is beschreven dat daar waar een basisteam een gemeente beslaat, de chef van het basisteam het aanspreekpunt vormt voor het gezag. Graag zien wij opgenomen wie het aanspreekpunt is voor het gezag wanneer dit niet zo is. (p 108)
- De politie lijkt zich in het inrichtingsplan erg te richten op de door de minister gewenste toekomstige uniforme situatie rond de veiligheidshuizen. Veiligheidshuizen worden echter deels gefinancierd door gemeenten en er is veel variatie tussen veiligheidshuizen. Dit betekent dat de politie lokaal maatwerk moet leveren. Blauwdrukken kunnen hiertoe niet centraal opgelegd worden. (p 28)
- Hetzelfde geldt voor de RIEC's, ook hier is lokaal maatwerk nodig. In dit proces van gewenste uniformiteit vanuit politie oogpunt enerzijds en de samenwerking met partners anderzijds moet voldoende ruimte zijn om, in goed overleg met alle partners, tot doorontwikkeling te komen van deze samenwerkingsvoorzieningen. (p 29)
- Er wordt in het inrichtingsplan steeds gesproken over "verbeteren van de prestaties van de politie". Dit is een mooi streven, maar is een loze kreet als het niet nader wordt ingevuld. Wat houdt deze verbetering concreet in, hoe zijn de prestaties nu en hoe wordt de verbetering gemeten (en ten opzichte van wanneer?). (p11, 20, 21, 22)
- Het is goed dat de Nationale Politie meer ruimte wil creëren voor de professional.(p 33). Dit vereist echter een aantal zaken, zoals goede opleiding, blijvende investering in vakmanschap maar ook dat de politieprofessional in goede verbinding werkt met de wensen van het (lokale) gezag en van andere ketenpartners. Het is goed dit expliciet op te nemen in het inrichtingsplan.
- Om een goede reactie te kunnen geven op het inrichtingsplan hadden wij graag meer inzicht gehad in de huidige situatie ten opzichte van de toekomstige situatie. Hoeveel wijkagenten

zijn er nu in elke gemeente en hoeveel straks? De norm van 1 op 5000 is een gemiddelde. Wij gaan er vanuit dat de concrete toepassing van de norm in een eenheid aan het gezag is? (p 5, 11, 36, 48, 110)

- De wijkagent besteedt 80% van zijn tijd aan werkzaamheden voor zijn wijk. Kan in het inrichtingsplan nader gespecificeerd worden wat dit betekent. Wij willen graag uw garantie dat dat betekent dat de wijkagent geen noodhulp in deze tijd hoeft te verrichten en zich volledig kan richten op zijn werk in de wijk. (p 48, 110)
- Opvallend is dat bij het opstellen van o.a. het regionaal beleidsplan en bij de fasering vooralsnog weinig rekening wordt gehouden met de gemeentelijke processen en doorlooptijden. Om te voorkomen dat de wettelijke verplichting dat gemeenten betrokken dienen te worden bij het opstellen van deze plannen, niet goed kan worden ingevuld, zullen hierover nadere landelijke afspraken dienen te worden gemaakt.

Gezagszaken:

- Op nationaal niveau wordt door de korpsleiding een nationale briefing georganiseerd, waarin de korpsleiding de politiechefs brieft over de operationele resultaten rond de landelijke geprioriteerde veiligheidsthema's, over de ontwikkeling van de veiligheidssituatie, lopende operationele vraagstukken en te plegen interventies (pag. 55). Op pag 79 wordt aangegeven dat de korpschef eindverantwoordelijk is voor de resultaten van het gehele korps, ook die van de eenheden. Daarnaast wordt gemeld dat de sturingsniveaus hiërarchisch zijn en dat de besluitvorming op lagere niveaus altijd past binnen besluitvorming op hoger niveau. Hoe verhoudt zich dit alles tot het lokaal georganiseerde gezag? Hoe wordt voorkomen dat dit in de praktijk betekent dat de nationale korpschef de eenheidschefs op het vlak van de taakuitoefening gaat aansturen? Wat wordt bedoeld met de door de korpschef landelijk geprioriteerde veiligheidsthema's? Het kan niet zo zijn dat de nationale korpschef zelf veiligheidsthema's prioriteert en op die thema's de eenheidschefs aanstuurt. Het is immers aan de gezagsdragers te bepalen wat de prioritaire veiligheidsthema's zijn en te bepalen welke interventies genomen worden door de politie ook op de landelijke prioriteiten die door de minister worden vastgesteld na overleg met het gezag. Hoe wordt voorkomen dat de eenheidschef klem komt te zitten tussen de wensen van zijn gezag en de wensen van de korpschef? (p 55, 79)
- In het debat met de Eerste Kamer is door de minister nadrukkelijk aangegeven dat een lokale driehoek af kan wijken van landelijke prioriteiten. Hoe verhoudt zich dit tot de uitdrukkelijke sturing van de korpschef op de landelijke veiligheidsthema's? Het is onduidelijk op welke wijze bijsturing in prioriteiten plaatsvindt en hoe de balans tussen het realiseren van lokale en landelijke prioriteiten in stand blijft. In de plannen moet duidelijker opgenomen worden dat beleidsbepaling door en de verantwoordingslijn naar het (lokale) gezag prevaleert boven de interne of verticale landelijke prioriteiten en verantwoording aan de korpsleiding/minister. (p 17, 18)
- Tussen de minister en de vertegenwoordigers van het gezag is afgesproken dat zgn gezagsinformatie altijd via het gezag aan de minister wordt geleverd (conform afspraken in Wassenaar d.d. november 2011). Hoe wordt hierin voorzien nu de nationale politie fors investeert in een landelijke informatiedatabase? Op welke wijze wordt voorzien in verstrekking van dit soort gegevens via het gezag aan de minister?
- De minister voor immigratie, integratie en asiel heeft gezag op de politiële vreemdelingentaak op basis van de Vreemdelingenwet. Hierbij moet echter aangetekend worden dat indien het hier optreden op gemeentelijk grondgebied betreft de burgemeester het gezag heeft voor wat betreft de openbare orde handhaving. Dit betekent dat bij dit soort optredens er altijd afstemming moet plaatsvinden tussen beide gezagen alvorens de politie tot optreden kan overgaan. (p 76)

- Het inrichtingsplan geeft als een blauwdruk aan dat de politie de regie voert over handhavings- en toezichtorganisaties. Het primaat en de verantwoordelijkheid voor deze toezichthouders is echter gelegen bij de gemeente. Het is het gezag dat bepaalt waar en wanneer de toezichthouders ingezet worden. Nadere uitwerking van het begrip 'operationele samenwerking' is noodzakelijk. (blz 27).
- Onduidelijk is op basis van welke criteria de beredenen zijn opgeschaald naar landelijk niveau. Ook is onduidelijk op welke wijze straks besloten wordt over inzet van de paarden op het moment dat meerdere gezagen om inzet van paarden vragen.(p 176)
- Het lijkt er op dat de opsporing vooral op landelijk, regionaal en districtelijk niveau georganiseerd is. Op welke wijze wordt de verbinding met de robuuste basisteams gelegd, immers volgens de omschrijving van de basisteams vinden daar ook opsporingstaken plaats. Wij verzoeken dit nader te omschrijven in het inrichtingsplan. Nu staat er dat elke basiseenheid 1 senior medewerker opsporing krijgt, dit lijkt wat weinig om binnen de basisteams ook echt uit de voeten te kunnen met opsporing. Wij gaan er vanuit dat de prioritering in de opsporing plaatsvindt in de lokale gezagsdriehoek en dat die prioritering ook geldt voor de inzet van medewerkers uit de districten en van de regionale eenheid. (p 110)
- In het plan wordt weinig ingegaan op de rol van het district en van de districtsleiding. Aangegeven wordt dat indien de aanpak van het veiligheidsprobleem of de aard van de problematiek erom vraagt, taken zijn belegd bij de districten. Om wat voor een taken gaat dit en wie maakt deze afweging? Aan wie is de districtchef verantwoording verschuldigd? Op districtelijk niveau is straks districtsrecherche en een flexteam aanwezig van minimaal 3% van de omvang van het district. Er wordt niet aangegeven wat de maximale omvang is. Wij verzoeken een maximum aan te geven. Waarbij wij er van uitgaan dat de flexteams beperkt van omvang blijven. Wij gaan er verder vanuit dat de daadwerkelijke inzet van deze medewerkers wordt aangestuurd vanuit de lokale gezagsdriehoek. Met name de inzet en activiteiten van de flexteams hebben volgens ons een nadere toelichting nodig, immers deze medewerkers hadden ook toegevoegd kunnen worden aan de robuuste basisteams, waardoor er meer capaciteit in de basisteams zit. Onduidelijk is wat de taken zijn van deze flexteam-medewerkers, of deze medewerkers ook diensten draaien in bijvoorbeeld de noodhulp en wat deze medewerkers doen op momenten dat geen van de basisteams extra inzet nodig heeft. Graag zien we dit nader aangevuld in het inrichtingsplan (p.108 tm 110)
- Het beleidsplan van de landelijke eenheid wordt voorafgaand aan de vaststelling ter bespreking en advisering in het overleg gebracht dat de minister van V&J heeft met de regioburgemeesters en de voorzitter van het college van PG's. Waarom wordt het plan bij de andere gezagsdragers ter instemming voorgelegd en hier slechts ter advisering? (p 70)
- Er wordt gesproken over een samenhangend stelsel van driehoeken en integrale stuurploegen. Uiteraard is de driehoek het enige wettelijke gremium waar besloten wordt waar politie wordt ingezet en is het ook de driehoek die bepaalt welke zaken in een integrale stuurploeg thuis horen. Daarbij is wat ons betreft het uitgangspunt dat het hierbij gaat om integrale stuurploegen, waar ook het bestuur in vertegenwoordigd is. (p 89)

Overig Operationeel:

- Het is onduidelijk waarom elke basiseenheid minimaal 1 taakaccenthouder dierenpolitie zou moeten krijgen. Dit zou afhankelijk moeten zijn van de situatie. In landelijk gebied ligt dit meer voor de hand dan in stedelijk gebied. (p 48, 110)
- In het inrichtingsplan staat dat aangifte van High Impact crimes snel worden opgenomen, direct of binnen 2x24 uur. Wij zijn van mening dat aangifte van een high impact crimes altijd direct moet worden opgenomen en niet op afspraak, behalve als dat het verzoek van de aangever zelf is. Daarnaast gaan wij er vanuit dat alle aangiftes snel worden opgenomen.(p 50)

- Opgenomen is dat 20% van de formatie van een basisteam aspirant mag zijn. Dat is nogal fors, vooral voor wat betreft de kleinere basisteams. Op dit moment (cijfers per 31 december 2011) is de landelijke verhouding dat de operationele sterkte versus aspiranten ongeveer 12% is (45.000 operationeel volledig inzetbaar en 5200 aspiranten). Bovendien is het aantal aspiranten in de opsporing 10 %. Wat is de reden voor de grote hoeveelheid aspiranten in de basisteams. Indien dit te maken heeft met de betaalbaarheid dan is het ook goed om dit aan te geven. Hoe verhouden de andere onderdelen zich tot elkaar in dit opzicht? (p 35, 47).

Bedrijfsvoering:

- De komst van nationale politie is vooral ingegeven door de wens te komen tot meer centralisering in de bedrijfsvoering van de politie. Het bevreemdt ons daarom dat het inrichtingsplan zo gericht lijkt te zijn op sturing op de taakuitvoering en dat de bedrijfsvoering een wat ondergeschoven kindje lijkt. Mogelijk dat dit wijzigt nu er op dit punt nog wijzigingen in het plan worden aangebracht. Uit het tijdpad op pagina 15 blijkt echter niet dat de prioriteit bij een efficiënter beheer wordt gelegd. De centralisering van het beheer is echter wel nodig om de besparing van 230 mln die de politie reeds is opgelegd te realiseren. Is deze besparing met dit tijdspad te realiseren? Zo niet, dan gaan wij er vanuit dat de centralisering van de bedrijfsvoering versneld wordt, zodat de besparing niet ten koste gaat van de operationele sterkte.(p 15) Wij gaan er verder vanuit dat de in het art 19 overleg van 10 september jl. aangekondigde wijzigingen in de bedrijfsvoering geen gevolgen hebben voor de operationele sterkte in de eenheden. Mocht dit echter toch het geval zijn dan worden wij graag nog op dit punt geconsulteerd.
- Bij de inrichting van de 'dienst regionaal operationeel centrum' (DROC), is uitgegaan van een meldkamerorganisatie, op 10 locaties, terwijl er op het moment van schrijven nog sprake is van 30 zelfstandig opererende meldkamers. Het klopt dat de huidige demissionaire minister van V&J in gesprek is met de bestuurlijk verantwoordelijken en betrokken veldpartijen om te komen tot 1 meldkamerorganisatie op 10 locaties. Tot nog toe is er echter nog geen concrete stap gezet om te komen tot de door de minister beoogde situatie, zodat hier vooralsnog van een virtuele situatie wordt uitgegaan. Geadviseerd wordt in het inrichtingsplan ook aan te geven op welke manier geopereerd wordt in de huidige situatie. (p 111)

Overig

- In het inrichtingsplan wordt veel capaciteit gereserveerd ten behoeve van politieke afspraken van het demissionaire kabinet, hetgeen ons bevreemdt. Dergelijke afspraken zijn immers van tijdelijk aard en horen daarom in principe niet thuis in een inrichtingsplan dat tijdloos hoort te zijn.(p. 17, 18, 19, 36, 37,38)
- In elke eenheid wordt een afdeling bestuursondersteuning ingericht, terwijl blijkens de taakomschrijving geen bestuur wordt ondersteund. Dit terwijl met de minister is afgesproken dat er bij elke eenheid minimaal 1,2 fte tbv de ondersteuning van de regioburgemeester zal worden gereserveerd. Waarbij helder moet zijn dat deze ondersteuning functioneel valt onder de regioburgemeester en niet onder de eenheidschef. (p 142, 143, 144)
- Een speciale paragraaf is gewijd aan de samenwerking met de DG Politie, de samenwerking met (regio)burgemeesters en het OM ontbreekt. Wij verzoeken dit alsnog op te nemen.(p 71)

Paginagewijze opmerkingen tav Realisatieplan

- In het realisatieplan worden drie strategische doelen geformuleerd, te weten "verbeteren politieprestaties", vergroten van het vertrouwen en de legitimiteit van de politie" en "functioneren als een korps". Aan de strategische doelen zijn tactische doelen gekoppeld en aan de tactische doelen worden weer operationele doelen gekoppeld. Het gevolg hiervan is dat er in totaal een groot aantal doelen wordt geformuleerd, waarvan slechts een deel meetbaar gemaakt is. Wij adviseren het aantal doelen te beperken. Dit voorkomt te hoge verwachtingen aan de voorkant. Wij adviseren daarnaast ook de strategische en tactische doelen in meetbare termen te formuleren. Deze doelen zijn nu zeer algemeen geformuleerd in termen als "betere prestaties", "grotere legitimiteit" etc. Wij adviseren hierbij gebruik te maken van de expertise van de algemene rekenkamer en van de inspectie V&J bij het meetbaar maken van deze doelen. Daarnaast adviseren wij een nulmeting uit te voeren, zodat duidelijk is wat de stand van zaken nu is op de genoemde doelen.(p 8)
- Er zit tegenstrijdigheid in het realisatieplan op gebied van het strategisch doel "betere politieprestaties". Zo staat op pagina 6 in de eerste bullet dat de door de gezagen vastgestelde prestaties op peil blijven tijdens de vorming van de nationale politie en in de tweede bullit staat dat de prestaties van de politie beter worden door de vorming van de Nationale Politie. Hieruit lijkt het alsof er naast de door het gezag vastgestelde prestaties op peil blijven terwijl de overige prestaties beter worden, dit is waarschijnlijk niet zo bedoeld. Wij verzoeken u dit tekstueel aan te passen. Daarnaast staat op pagina 10 dat gedurende de doorlooptijd van de vorming van nationale politie (vijf jaar na inwerkingtreding van de nieuwe Politiewet) de bouw van nationale politie voorrang heeft op de inhoudelijke ambities. Wij gaan er vanuit dat het de bedoeling is dat ook tijdens de bouw van nationale politie voort wordt gegaan op de reeds door ons ingezette weg van verbetering van de politieprestaties en wij verzoeken u deze tekst aan te passen.
- Om het doel "betere politieprestaties" meetbaar te maken, ligt het voor de hand dat in elke eenheid door het gezag bepaald wordt welke politieprestaties verbeterd zullen worden en dat er zoals hiervoor voorgesteld ook een nulmeting wordt gedaan zodat in 2017 ook inzichtelijk gemaakt kan worden dat de prestaties tov 2012 daadwerkelijk verbeterd zijn.
- In hoofdstuk 5 worden enkele doelen nader geconcretiseerd. Dit zijn de doelen, waar volgens het realisatieplan, met voorrang aan gewerkt wordt. Wij missen hierbij in plateau 1 het doel " betere lokale verankering". Deels komt dit terug onder het kopje "invoering robuuste en multidisciplinaire basisteams" , maar wij adviseren gezien het belang dat door een ieder gehecht wordt aan lokale verankering dit als apart operationeel doel in de eerste fase te benoemen en dit in afstemming met ons te operationaliseren in resultaten die uiterlijk in 2015 bereikt moeten worden.(p 47, 57)
- Onder het strategisch doel " functioneren als een korps" wordt als eerste tactisch doel "besparingen realiseren" benoemd (pg 24). Dit kan toch nooit een doel op zich zijn. Het kan wel een gevolg van een doel zijn. Wij adviseren hier als doel "eenheid van bedrijfsvoering en vermindering administratieve lasten" op te nemen.
- Op pagina 8 wordt aangegeven dat het realisatieplan tussentijds kan worden bijgesteld. Wij gaan er vanuit dat dit pas gebeurt na overleg met het college van PG's en de (regio)burgemeesters als zijnde de vertegenwoordigers van het gezag. Wij verzoeken u dit in het realisatieplan op te nemen.
- Er is gekozen om de interne en externe verantwoordingsdruk over de realisatie van nationale politie te beperken. Dit is op zich toe te juichen. Wij worden als gezag graag betrokken bij het bepalen van de prestatie-indicatoren waarop gemonitord wordt. (p 11 en hoofdstuk 8)
- In het realisatieplan wordt terecht aandacht gevraagd voor het vergroten van de professionele ruimte van de medewerkers. (p 18, 29) Onduidelijk is echter hoe zich dit verhoudt tot het

uitgangspunt "eenheid in denken en doen".(p 18, 28) Medewerkers moeten te allen tijde zelf blijven denken en moeten de ruimte hebben en houden om hun werkzaamheden af te stemmen op de lokale noden en op de in de driehoek afgesproken werkwijzen. Het kan niet zo zijn dat "verscheidenheid vooraf moet worden gemotiveerd en verantwoord" . Deze formulering doet afbreuk aan de ruimte van het gezag om te sturen op de politie en aan de professionele ruimte van de medewerker om zelf te beslissen op welke wijze het werk in zijn of haar gebied het best vormgegeven kan worden. Het verhoudt zich ook niet tot de andere opmerkingen in het realisatieplan dat de politie van georganiseerd wantrouwen moet komen tot georganiseerd vertrouwen en dat verantwoording zoveel mogelijk achteraf georganiseerd zal worden. Wij verzoeken deze passages aan te passen.(p 28)

- In hoofdstuk 4 wordt gewezen op een aantal lessen die getrokken kunnen worden uit het verloop van de reorganisatie van 1993. Naar onze mening wordt daar bij een aantal lessen te makkelijk de conclusie getrokken dat deze nu niet aan de orde zijn. Zo zijn wij van mening dat de te bereiken doelen veel meetbaarder omschreven moeten worden. Daarnaast is het inmiddels een feit dat de invoering van het LFNP niet gereed is voor de start van nationale politie. Er wordt niet aangegeven in het plan hoe hiermee wordt omgegaan.
- In paragraaf 4.4. wordt aangegeven dat het veranderproces van nationale politie nauwgezet moet worden afgestemd met het ministerie van V&J en met de samenwerkingspartners. Hier ontbreekt de afstemming met het gezag. Wij verzoeken u dit toe te voegen.(p 39)
- In paragraaf 4.6 wordt ingegaan op het reorganisatieregime. Voor een aantal medewerkers geldt echter dat hun werkzaamheden ophouden te bestaan voordat de formele reorganisatie plaats vindt, namelijk onmiddellijk met de inwerkingtreding van Politiewet 2012, op 1 januari 2013. Dit speelt bijvoorbeeld voor de regionale ondersteuning van de korpsbeheerder maar ook van korpschefs en van de gremia Kbb en RKC die in de nieuwe organisatie niet terugkomen. Wij gaan er vanuit dat met deze medewerkers zorgvuldig om wordt gegaan en dat zij in de periode tot aan de formele reorganisatie passende tijdelijke werkzaamheden aangeboden krijgen. Wij verzoeken dit op te nemen in het realisatieplan.
- Aangegeven wordt dat op dag 1 er op landelijk niveau een operationeel dashboard zal zijn waarmee de prestaties op de nationale prioriteiten kwantitatief inzichtelijk gemaakt worden. Ook wordt aangegeven dat er een sturings en informatielijn zal zijn ingericht waarbij bij operationele incidenten de escalatie- en informatielijn is ingericht van lijnchef tot korpschef tot minister. Onduidelijk is hoe dit zich verhoudt tot de verantwoordelijkheden van het gezag. Bij operationele incidenten zal altijd als eerste het gezag geïnformeerd moeten worden en het gezag zal bepalen of en hoe de minister geïnformeerd wordt. In de Wassenaarse notitie is immers afgesproken dat gezagsinformatie altijd via het gezag naar de minister loopt en niet via de politielijn. Het kan dus niet zo zijn dat operationele informatie via de politielijn naar de minister loopt, dit zal via OM en burgemeesters moeten lopen. Graag gaan wij met u en de politie in overleg om hiervoor een goed proces te ontwikkelen.(p 49)
- Het lijkt ons verder voor de hand liggend dat er op eenheidsniveau een dashboard komt waarin de regionale/lokale prioriteiten zijn opgenomen (conform de wettelijke systematiek zullen de nationale prioriteiten daar onderdeel van uitmaken). Het kan niet zo zijn dat slechts de prestaties op de nationale prioriteiten bijgehouden worden.(p 49)
- Interessant is dat op eenheidsniveau in de sturings en informatielijn de hoofdofficier en de regioburgemeester/burgemeesters ontbreken. Wij verzoeken deze toe te voegen.(p 49)
- Onder het kopje "robuuste en multidisciplinaire basisteams staat als concreet te behalen resultaat tot januari 2015 dat de burgemeester wordt ondersteund bij de afstemming tussen lokale en landelijke prioriteiten, bij de bestuurlijke aanpak van ondermijning en bij rampen en crises. Dit klinkt alsof de politie de burgemeester op andere punten niet zal bijstaan. Echter de burgemeester heeft het gezag en de burgemeester bepaalt op welke terreinen de politie hem al dan niet bijstaat. Bij de te behalen resultaten mist in dit kopje de samenwerking met de

gemeentelijke diensten. Ook ontbreekt de rol van het gezag en de bijdrage van de politie aan de driehoek in dit overzicht. Wij verzoeken u dit aan te passen.(p 75)

- Op pagina 80 wordt als concreet te behalen resultaat aangegeven dat de politie een goede informatiepositie heeft op de door de korpsleiding geprioriteerde veiligheidsproblemen. Wij gaan er vanuit dat hier bedoeld wordt de door het gezag geprioriteerde veiligheidsproblemen. Mocht dit echter niet bedoeld worden, dan lijkt het er op dat er twee sturingslijnen ontstaan, namelijk de sturing op eenheids/lokaal niveau door het gezag en de sturing door de korpschef die mogelijk andere prioriteiten stelt dan het gezag. Dit lijkt ons een onwenselijke situatie.
- Graag zouden wij onder het kopje "beter informatie gestuurd werken" als resultaat in 2015 toegevoegd zien dat de leden van de lokale driehoeken minimaal eens per kwartaal geïnformeerd worden over het actueel veiligheidsbeeld op de door het gezag geprioriteerde veiligheidsproblemen.(p 80, 81)
- Het kan niet zo zijn dat het aanspreekpunt bij de politie voor de veiligheidsregio pas in januari 2015 bekend is (pg 85). Wij verzoeken er voor zorg te dragen dat op 1 januari 2013 bekend is wie in de regio het aanspreekpunt is voor de veiligheidsregio.
- In het plaatje over de besturing van de vorming van de nationale politie (figuur 7.2) ontbreken op eenheidsniveau de Hoofdofficier en de (regio)burgemeesters. De rol van de regioburgemeester bij de vorming van nationale politie ontbreekt sowieso grotendeels in het realisatieplan, terwijl toch van de regioburgemeester zowel formeel als informeel een en ander verwacht wordt.(p 111)
- In het hoofdstuk over communicatie wordt ingegaan op zowel de interne als externe communicatie over de reorganisatie. Aangegeven wordt dat op de inrichting van de communicatie in het kader van de 'going concern' nader wordt ingegaan in een separaat communicatieplan. Aangezien het van belang is dat bij communicatie over het dagelijkse werk ('going concern') van de politie er goede afstemming plaats vindt met het gezag, zouden wij graag daar graag over geconsulteerd worden. Bovendien zien wij graag opgenomen dat afstemming van communicatie over de reorganisatie ook met het gezag plaatsvindt. (p 104)
- Wat wordt bedoeld met 'gezaghebbende politieprestaties' in de tabel op p 113?
- In hoofdstuk 8 over monitoring dient op p 118 te worden toegevoegd dat niet alleen de minister van V&J en de korpschef, maar ook het gezag in staat moet zijn om de voortgang van de vorming van nationale politie te kunnen volgen.

Aanvullende regiospecifieke opmerkingen

Oost-Brabant:
Uit het inrichtingsplan kan niet worden opgemaakt wat het onderscheid is tussen de rollen van wijkagent en wijkagent plus. Specifiek voor Oost-Brabant speelt daarbij de vraag of en zo ja welk onderscheid er is met de bestaande functie van netwerkinspecteur.

Uit het inrichtingsplan volgt geen duidelijk beeld hoe wordt omgegaan met de werkzaamheden van de jeugdagent en de zgn taakaccenthouders bijvoorbeeld op gebied van milieu en verkeer.

De burgemeesters van de regio oost-brabant hechten aan een autonome rol voor de ondersteuning van de regioburgemeester, iedere schijn van sturing vanuit de politie moet voorkomen worden. Om die reden gaat de voorkeur uit naar fysieke huisvesting in de buurt van de regioburgemeester.

De burgemeesters van Oost-Brabant hechten zeer aan de eerder door de minister gedane toezegging dat de huidige politiebureaus de komende 2 jaar niet worden gesloten en aan het beschikbaar blijven van de huidige publieksfunctie van de bureaus.

Den Haag
Weliswaar worden de paarden ondergebracht binnen de nieuwe landelijke eenheid; echter uit een oogpunt van continuïteit en risicobeperking is het van belang dat de regionale eenheid Den Haag permanent de beschikking heeft over een vast contingent aan paarden. Dit is met name van belang, gelet op het karakter van Den Haag als hofstad, regeringsstad, residentie en internationale stad van vrede en recht. Naast evenementen als Prinsjesdag en Veteranen-dag brengt dit karakter met zich, dat jaarlijks een zeer groot aantal demonstraties wordt gehouden. Hierbij gaat het veelal om demonstraties die vanwege hun aard, gevoeligheid, omvang en/of onvoorspelbaarheid een (afbreuk)risico vormen voor het (internationaal) imago van Den Haag en Nederland. Eenzelfde redenering zou overigens moeten worden gehanteerd ten aanzien van de speurhonden (de surveillancehonden blijven onderdeel uitmaken van de regionale eenheid).

De mogelijkheid moet bestaan dat op termijn de grenzen van een district kunnen worden heroverwogen, indien hiertoe aanleiding bestaat. Daarbij is een aandachtspunt dat de grenzen van de basisteams congruent zijn met die van de Veiligheidsregio's. Ook de naamgeving van de basisteams en districten moeten op een later moment kunnen worden heroverwogen.

Limburg
De grensligging van de eenheid Limburg heeft nadrukkelijk effecten op de organisatie van het Politiewerk. De huidige politiekorpsen Limburg-Noord en Limburg-Zuid hebben afzonderlijk of in gezamenlijkheid organisatorische voorzieningen getroffen op het gebied van informatieuitwisseling, rechtshulp en justitiële afstemming. Het gezag van de eenheid Limburg vertrouwt er op dat deze voorzieningen behouden blijven. Ook in de toekomst moet er ruimte zijn voor dergelijke (euregionale) initiatieven.

Rotterdam
Mevrouw Salet (burgemeester van Spijkenisse), mevrouw Boevy – Koene (burgemeesters van Bernisse), mevrouw Viegen (burgemeester van Brielle), de heer Stoop (burgemeester van Dirksland), mevrouw Van de Velde – de Wilde (burgemeester van Goedereede), de heer Van Heijningen (burgemeester Hellevoetsluis), de heer Zevenbergen (burgemeester van Middelharnis), de heer Van der Meer (burgemeester van Oostflakkee) en de heer De Jong

(burgemeester van Westvoorne) hebben gezamenlijk gereageerd op paragraaf 5.2.1. ('Sturing door gezag en regionale eenheden') onder het kopje incidenten (blz. 68, tweede bullit). Daar staat dat de politie het lokale gezag informeert. De burgemeesters zijn van mening dat de wijze waarop het informeren van het lokale gezag nu beschreven staat in het concept inrichtingsplan te vrijblijvend is en met kaders omschreven dient te worden. Zij stellen voor om de deze tekst te vervangen door: "De politie heeft een informatieplicht richting het lokale gezag". Door dit als een verplichting op te nemen in het inrichtingsplan, dienen deze kaders op lokaal niveau omschreven te worden.

De heer Bruinsma (burgemeester van Vlaardingen) sluit zich in zijn reactie bij bovenstaande opmerking aan. Daarnaast wijst de heer Bruinsma erop dat door de schaalvergroting van de districten met meer deelnemende gemeenten dan thans het geval is er een reële kans bestaat op verschraling van de lokale aansturing van de politie. Voorts vreest de heer Bruinsma voor het ontstaan van schotten tussen basisteams binnen een district. Dit zal in de praktijk een contraproductief effect hebben in de gezamenlijke aanpak van buurgemeenten met een vergelijkbare problematiek. De heer Bruinsma gaat er evenwel vanuit dat de huidige goede samenwerking wordt voortgezet.

De heer De Bruin, burgemeester van Papendrecht, stelt dat de inrichting van de nieuwe politieorganisatie niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van de basispolitiezorg in de gemeenten. Reeds eind november vorig jaar heeft de heer De Bruin zijn bezwaren tegen de voorgestelde indeling van de basisteams in het gebied Alblasserwaard – Vijfherenlanden aan de minister kenbaar gemaakt. In zijn reactie wijst de heer De Bruin erop dat hij tot op heden in afwachting is van een antwoord van de minister en op dit punt nog niet gerust is.

In de brief van de regioburgemeester van Rotterdam d.d. 23 februari jl. is door de regioburgemeester overigens de minister geadviseerd om de heer De Bruin niet te volgen in zijn verzoek tot aanpassing van de indeling van de basisteams. Ik heb daarbij o.a. gewezen op het feit dat alle andere burgemeesters, inclusief die uit het desbetreffende gebied, de indeling wel steunen.

De heer Heijkoop, burgemeester van Hendrik-Ido-Ambacht, laat weten de in het conceptplan beschreven inrichting van de bedrijfsvoering te ondersteunen. Hij stelt dat het organiseren van een staf boven de bedrijfsvoeringsdiensten leidt tot extra overhead en het naar 'boven' brengen van zaken. Door een dergelijke organisatiewijze nemen het vermogen tot samenwerking en integraliteit af. Integraliteit in de bedrijfsvoering komt juist tot stand door een goede aansturing vanuit een directeur bedrijfsvoering en een optimale samenwerking tussen de vijf bedrijfsvoeringsdiensten.

Amsterdam

Het is vreemd dat er in het concept inrichtings- en het concept realisatieplan geen woord wordt gerept over diversiteit, terwijl diversiteit juist bijdraagt aan de legitimatie van en vertrouwen in de politie. Gezien de multiculturele samenstelling van de stad Amsterdam, meer dan 50% is allochtoon, is het belangrijk dat de eenheid Amsterdam een afspiegeling is en blijft van de maatschappij. Dat geldt overigens voor elke eenheid. De afgelopen jaren is in de korpsen veel geïnvesteerd in en aandacht besteed aan diversiteit. De burgemeesters hechten er dan ook aan dat diversiteit een plek in deze plannen krijgt.

Het Amsterdamse korps wordt gekenmerkt als daadkrachtig en humaan. Vanzelfsprekend hopen de burgemeesters dat de regionale eenheid deze kenmerken zal behouden. Dit vereist naast

voldoende operationele slagkracht ook voldoende kennis en kunde. Voor wat betreft de operationele slagkracht zijn de burgemeesters gerust, deze blijft voor de basisteams nagenoeg gelijk. Met betrekking tot kennis en kunde zijn de burgemeesters nog niet gerust. Het is lastig om een uitspraak te doen over het niveau van de nieuwe formatie en of de prestaties hiermee op peil kunnen worden gehouden, danwel worden verbeterd. Voor wat betreft de wijkagenten is aangegeven dat slechts 20% in schaal 9 mag worden ingeschaald. Dit terwijl in het huidige korps Amsterdam-Amstelland -bewust- alle buurtregisseurs in schaal 9 zijn ingeschaald. Bij de vaststelling van de 20% lijkt er landelijk geen koppeling te zijn gemaakt met grootstedelijke problematiek. Er wordt dan ook niet gesproken van gemiddeld 20% op landelijk niveau, maar gewerkt met een voor alle eenheden gelijke norm. Dit doet in onze ogen geen recht aan de problematiek van de wijken in deze regio en het daarbij vereiste niveau. Daarnaast lijkt het risico aanwezig dat de eenheid lokale kennis en kunde kwijtraakt doordat de reorganisatie van de nationale politie een landelijke reorganisatie wordt. Indien dit het geval is worden de huidige buurtregisseurs schaal 9 van deze regio landelijk functievolgers voor wijkagent schaal 9. Slechts een deel kan dan worden geplaatst binnen de eenheid Amsterdam en de rest zal worden geplaatst bij andere eenheden en daarmee buiten de regio. Hiermee gaat veel buurtgerichte kennis en lokale netwerken verloren. U begrijpt dat wij zorg hebben op dit punt en willen de minister verzoeken om te kijken of dit niet op een andere wijze kan worden opgelost.

Daarnaast neemt de formatie van de beleidsstaf van het huidige korps af en dan met name op het onderdeel programmamanagement. Dit is een aderlating voor de regio omdat dit een afname betekent van de denkkracht van de eenheid. Voor de functionele driehoeken, die de Amsterdamse driehoek en in toenemende mate ook de Amstelland driehoeken adviseren, zullen naast het eerder geconstateerde feit dat hun beleidsvrije ruimte wordt beperkt, geen tijd en capaciteit meer zijn.

Een volgend zorgpunt betreft de voorgenomen inkrimping van het bureau financiële recherche (BFER). In Amsterdam wordt in het RIEC integraal gewerkt op de thema's vastgoed en witwassen. Ook op de aanpak van fraude en het afpakken van crimineel geld wordt in de regio Amsterdam – Amstelland al jarenlang succesvol opgetreden. Deze successen uit de (Amsterdamse) praktijk rechtvaardigen een vast team. De expertise, juist door de combinatie van tactische en financiële recherche, en de gegevens die uit de door BFER uitgevoerde onderzoeken komen, zijn daarbij onontbeerlijk. Datzelfde is het geval bij de toepassing van de Wet Bibob, helemaal nu het toepassingsgebruik van de wet is uitgebreid naar vastgoed transacties. In een brief aan de minister over de vaststelling van de sterkte zal op dit punt nader worden ingegaan.

Als vierde punt met betrekking tot de eenheid Amsterdam zouden de burgemeesters graag zien dat er niet alleen capaciteit van de beredenen behouden blijft voor het handhaven van de openbare orde bij voetbal en andere evenementen maar ook voor toezicht in de stad en bij high impact criminaliteit. Graag zien de burgemeesters dat hier nadere afspraken over worden gemaakt

Tot slot willen de burgemeesters een pleidooi houden om de wijze waarop in het concept inrichtingsplan de ondersteuning voor de Commissie voor de Politieklachten en de Commissie toezicht politiecellen is ingericht anders te doen, namelijk zoals het nu is ingericht in de politieregio Amsterdam-Amstelland. In het concept inrichtingsplan wordt geen recht gedaan aan de onafhankelijkheid van de commissie en de onafhankelijke ondersteuning van de commissies. Op deze wijze keurt de slager zijn eigen vlees. Ook voor wat betreft de positionering van de beleidsadviseur van de regioburgemeester wordt een oproep gedaan om deze een bijzondere positie (niet per se in dienst van de politie) te laten bekleden. Dit kan door deze functies in het

inrichtingsplan te oormerken en de afspraak te maken dat deze functies worden gebudgetteerd. Overigens zal de burgemeester van Amsterdam zich hierover ook afzonderlijk tot de minister richten.